

1 **Verslag van de bestuursvergadering van het SMO-bestuur d.d. 12 januari 2004**

2
3 **Aanwezig:** R. van der Heijden, F. Ensel, M. Gelber, H. Markens, mw. R. Spier, Ph. Staal, Y. Yannay, J.
4 Koekoek (SIM), mw. I. Maarse, mw. K. Dekker (MinFin), R. Israel (Bureau), mw. B. Groen (Bureau-verslag)
5 **Afwezig:** A. Roet (met bericht)

6
7
8 *Archief Philip Staal*

8 **1. Opening en mededelingen Bestuur**

9 De voorzitter opent de vergadering om 20.15 uur.

10 Hij heet de heer Yannay, plaatsvervanger voor de heer Roet van SPI, van harte welkom.

11 Besloten wordt maandag 26 januari te vergaderen.

12 De daaropvolgende vergadering vindt plaats op 23 februari.

13 Het Bureau zal een voorstel doen voor verdere vergaderdata.

14
15 De heer Yannay hoopt een bijdrage te kunnen leveren aan de discussies. Hij ziet zichzelf als plv. lid
16 van SMO-bestuur en zal zijn best doen de belangen van SMO te dienen.

17 Mevr. Dekker meldt dat MinFin inmiddels de heer Yannay als plaatsvervangend SMO-bestuurslid van
18 de heer Roet heeft geaccepteerd, maar over de heer P. de Vries nog geen beslissing heeft genomen.

19
20 **1. Verslag d.d. 11 december 2003.**

21 De heer Koekoek en de heer Roet hebben een opmerking gemaakt. Deze zal worden verwerkt. De
22 heer Staal levert zijn commentaar alsnog in.

23
24 Het verslag wordt met deze wijzigingen vastgesteld.

25
26 **2. Ingekomen stukken.**

27 De heer Israel meldt dat er veel bedankbrieven binnenkomen bij het Bureau n.a.v. de slotuitkering.

28 Er komen nog veel telefoontjes binnen en de helpdesk bij KPMG is daarom nog niet opgeheven.

29 Het bestuur complimenteert de medewerkers die de telefoons bemensen.

30
31 **3. Memo SPI d.d. 28 december 2003.**

32 De voorzitter is zeer geschrokken door de memo en herkent niets van de geuite suggesties. Het
33 vertrouwen wordt hierdoor bijzonder op de proef gesteld. De feiten kunnen gemakkelijk weerlegd
34 worden. De suggestieve opmerkingen, geschreven door het SPI-bestuur, vindt hij affreus. Als het
35 SMO-bestuur op een dergelijke kwalijke wijze met uitspraken wordt geconfronteerd, moet er aandacht
36 aan worden besteed en uiteindelijk consequenties worden getrokken.

37
38 Mevrouw Dekker vraagt naar de reactie van SMO.

39
40 De heer Israel memoreert als volgt:

41 Op 29-12 is de memo ontvangen, 29-12 geantwoord aan Benno Bonnenwit, 30-12 antwoord
42 ontvangen van BB. Daarna kwam een antwoord op 30-12 van de heer B. Elburg als secretaris van
43 Kamer III dat Jahav werd toegelaten bij Kamer III, als waarnemer, maar niet zou mogen meestemmen.
44 Daarna is een brief naar de voorzitter van Kamer III gestuurd, over deelname van Jahav waarin wordt
45 gemeld dat Jahav als volwaardig lid moet meedoen. Daarmee heeft het SMO-bestuur tevens
46 gereageerd op punt 9 van de memo van SPI.

47
48 De heer Ensel kon niet geloven wat er stond geschreven. Er waren zoveel verwijten. Hij begrijpt niet
49 dat mensen zo met modder kunnen gooien na alle inspanningen en na een geweldige afsluiting van de
50 individuele uitkeringen.

51
52 Mevrouw Spier en de heer Gelber sluiten zich daarbij aan.

53 De heer Staal vindt het zo laag dat hij er niet op wil reageren.

54 De heer Markens meent dat het op gespannen voet staat met de sfeer waarin met elkaar wordt

1 omgegaan. Zijn naam wordt in de memo genoemd, maar hij vindt dat heel jammer.

2
3 De voorzitter vindt het onbegrijpelijk dat een dergelijk memo wordt geschreven, waardoor de sfeer
4 nadrukkelijk wordt bepaald tussen de beide organisaties. Hij meent dat moet worden gesproken over
5 eventuele consequenties tussen SPI en SMO-bestuur, na ontvangst van een dergelijk stuk. Hij wil dit
6 behandelen met agendapunt 7 (Uitvoeringsovereenkomst), omdat het nauw met elkaar is verbonden.

7
8 Mevrouw Spier stelt de vergadering voor SPI niet langer de uitvoeringsorganisatie voor Kamer III te
9 laten zijn. De uitvoering kan door een andere organisatie worden gedaan. Individuele uitkeringen
10 liggen achter ons, er is nu nieuwe fase. Als er niet voldoende vertrouwen van SPI-kant is, moet voor
11 een andere lijn worden gekozen.

12
13 De heer Ensel merkt op dat de uitvoering van Kamer III door een organisatie moet gebeuren die
14 vertrouwen heeft in SMO en in wie SMO ook het vertrouwen heeft. Van de kant van SPI is dat
15 vertrouwen er niet en hij ziet geen grond meer om tot een uitvoeringsovereenkomst te komen.

16
17 De heer Gelber merkt op dat het zonder SPI ook mogelijk is de betalingen en overige werkzaamheden
18 te verrichten. Hij wil nu geen verder gedonder, er zijn immers andere oplossingen te vinden.

19
20 De Heer Staal sluit zich hierbij aan.

21
22 De heer Markens vraagt zich af waarom het memo is geschreven. Hij wist niet dat er bij ex-
23 Nederlanders, die direct na WOII naar Israël zijn gegaan zo'n haat bestond tegen de staat der
24 Nederlanden. Er is hierdoor een soort psychologische barrière tussen ex-Nederlanders en de
25 Nederlanders. Hij weet niet wat de consequenties zullen zijn als SMO niet meer met SPI verder wil
26 werken.

27
28 De heer Staal merkt op dat niet alle ex-Nederlanders haat koesteren tegen Nederland. Het gaat om een
29 kleine groep.

30
31 De heer Gelber merkt op dat de heer Roet vaak heeft gezegd dat hij niet wilde dat SMO de zaken in
32 Israël zou beheren. Hij wilde SMO opheffen per 31-12-2003. Nu dit niet is gelukt, is deze memo een
33 frontale aanval op SMO. De heer Roet wil SMO opblazen. SMO moet ervoor zorgen dat Kamer III het
34 werk goed en verantwoord kan doen. Hij wil geen nieuw contract aangaan met een partner die immers
35 niet wil samenwerken met SMO.

36 Mevrouw Spier sluit zich daarbij aan. Opdracht is Kamer III het werk goed te laten afronden voor
37 zover het Overheidsgeld betreft.

38
39 De voorzitter stelt dat SMO in Kamer I uitstekend heeft gewerkt, het is goed en zorgvuldig afgerond.
40 Bij de inrichting van Kamer II en III is SMO op een positieve manier bij de samenstelling betrokken
41 geweest. Men moet zich nu afvragen hoe hier verder mee gewerkt zou kunnen worden. Het lijkt niet
42 nuttig om vragen te gaan stellen, men zal geen antwoord geven. Tenzij iemand nog een opening ziet,
43 moet SMO zich beraden op de toekomstige samenwerking met SPI als uitvoeringsbureau. Hij herkent
44 zichzelf absoluut niet in de geschreven woorden van het memo. Bestuurlijk raakt de memo het SMO-
45 bestuur niet, maar met een dergelijke dolk in de rug kan niet verder worden samengewerkt.

46
47 De heer Markens vraagt de heer Yannay of hij de beweegredenen voor het schrijven van het memo kent.

48
49 De heer Yannay onthoudt zich van verdere mededelingen, maar zal alles dat hij hier hoort, doorgeven.

50
51 De heer Israel meent toe dat er in Israël een uitvoerder kan worden gevonden, die het net zo
52 professioneel kan doen als nu. Hij vreest dat er wel een kleine vertraging zal kunnen optreden. Sneller
53 zal het zijn als het in Den Haag zal worden gedaan, maar hij is daarvan geen voorstander. Dit alles
54 moet wel in overleg met Kamer III worden gedaan. Hij is van mening dat de uitvoering door SPI per

1 31 januari 2004 kan worden beëindigd.

2
3 Mevrouw Dekker wijst erop dat de SG hedenmiddag heeft gevraagd nog even met SPI te blijven
4 samenwerken. Zij vreest dat als SMO de samenwerking met SPI als de uitvoeringsorganisatie opzegt,
5 dit de overige zaken die met SPI moeten worden geregeld, zal bemoeilijken, zoals de benoemingen
6 van Kamer III. Volgens haar gaat het om de gehele samenwerking met SPI. Zij vraagt zich af of de
7 gehele SPI achter het memo staat en wil graag meer verduidelijking hierover. Zij voegt toe dat MinFin
8 uiteraard achter de door SMO gemaakte keuze staat, maar graag zou zien dat alles in vrede wordt
9 afgerond.

10
11 De heer Markens merkt op dat zijn relatie met SPI al moeizaam is sinds 1997. Hij zou het hele proces
12 graag met elkaar afronden. Hij vindt bij zichzelf nog rek in het vertrouwen en wil dat graag zo houden
13 tot het einde van het proces. Als de overige bestuursleden ertoe besluiten de uitvoeringsovereenkomst
14 met SPI niet aan te gaan, zal hij zich daar niet tegen verzetten.

15
16 De heer Gelber merkt op dat SMO de wrange vruchten plukt van het gedrag van SPI. Hij is het eens
17 met de heer Ensel.

18 De heer Staal sluit zich aan bij de heer Ensel. SPI heeft getracht SMO te ondermijnen vanaf het begin.

19
20 De heer Ensel wijst erop dat alles dat SMO doet, onderuit wordt gehaald. Hij benadrukt dat SMO
21 verder moet met SPI, maar alleen niet als uitvoeringsorganisatie voor Kamer III. Zij desavoueren
22 SMO nu zodanig, dat er geen vertrouwen meer is. Er moet daarom geen nieuwe relatie met SPI
23 worden aangegaan. SPI heeft SMO in de rug gestoken en nu is het genoeg geweest.

24
25 De voorzitter concludeert dat het algemene gevoel is dat, mede op basis van het toegezonden memo,
26 SPI SMO niet als serieuze partner ziet en dat dientengevolge moet worden besloten dat de
27 samenwerking met SPI als uitvoeringsorganisatie zal worden beëindigd.

28
29 Mevrouw Dekker vraagt of de laatste betaling aan SPI die van december is geweest. De
30 penningmeester deelt mee dat nog een kleine betaling zal moeten worden gedaan in januari 2004.

31
32 Alle verplichtingen in Israel zijn door SPI zelf aangegaan. De financiële relatie tussen Kamer III en
33 SMO, die tot nu toe verliep via SPI, wordt niet voortgezet. De kosten van Kamer III worden door SMO
34 vergoed aan diegene die deze kosten maakt. Er bestaat geen bilaterale financiële relatie tussen SPI en
35 SMO.

36
37 Het bestuur besluit het SPI niet te gebruiken als uitvoeringsorganisatie voor werkzaamheden van
38 Kamer III. De uitvoering zal dan per 31 januari 2003 worden opgezegd.

39 De heer Yannay geeft geen mening over dit onderwerp.

40
41 Er is inmiddels wel geprobeerd de achtergrond van het schrijven van dit memo te achterhalen, maar dit
42 lijkt geen haalbare kaart. Er is nooit een begripvolle benadering van de zijde van SPI richting SMO
43 geweest. Het memo is een memo van SPI en niet van een persoon.

44
45 De heer Markens vraagt zich af wat de consequenties voor het SMO-bestuur zullen zijn.

46
47 De heer Ensel merkt op dat voor hem niet interessant is wat de achtergronden voor het schrijven van
48 het memo zijn. Hij vindt dat de maat vol is.

49
50 De voorzitter merkt op dat nu moet worden nagedacht over de consequenties die het genomen besluit
51 heeft voor de uitvoering van de verdere werkzaamheden van Kamer III.

52
53 De heer Gelber wil op korte termijn een draaiboek in elkaar zetten. Alternatieven moeten worden
54 onderzocht.

1
2 De heer Staal meent dat uit de woorden van de heer Gelber opgemaakt zou kunnen worden dat het
3 besluit niet goed gemotiveerd genomen zou zijn, maar dat is volgens hem niet correct.

4
5 De heer Israel zal de komende dagen de uitvoering van de zaken voorbereiden.

6
7 Er wordt afgesproken dat een brief aan de SPI zal worden gestuurd waarin het besluit van de SMO
8 wordt medegedeeld. Er zal een kopie naar de voorzitter van Kamer III worden gestuurd.

9
10 **4. Mededelingen Bureau**

11 De heer Israel meldt dat heden de laatste SMO-vergadering in dit gebouw is. Op 16 januari wordt
12 verhuisd naar Parkstraat 83 in Den Haag. Het bestuur zal op de hoogte worden gebracht van de
13 benodigde details. Het Bureau zal vrijdag 16 januari niet bereikbaar zijn. Pasjes en sleutels dienen te
14 worden ingeleverd.

15
16 **5. Afwikkeling derde ronde.**

17 Zowel in binnenland als buitenland zijn de betalingen geschied. Alleen allerlei moeilijke gevallen zijn
18 nog niet betaald. ING heeft een aantal kleine problemen veroorzaakt. Het geld van de SIM was op tijd
19 binnen, waardoor alles op tijd kon geschieden.

20
21 De heer Staal merkt op dat de collectieve doelen 18% zouden krijgen van het uitdelingsvermogen. Bij
22 SMO is het precies 18% geweest en bij SIM is het meer dan 20%. Hij meent daarom dat SIM zich niet
23 aan de reglementen heeft gehouden. Het gaat om bijna €200 per volledige portie.

24
25 De heer Koekoek wijst erop dat in het in 2003 opgesteld convenant het bedrag werd genoemd van
26 Hfl. 140 miljoen voor collectieve doelen. Het probleem was dat de claimstichtingen niet klaar waren
27 en geen opgave konden doen. Zij hebben de stand van zaken gemeld en op grond van die cijfers is een
28 overschot afgerond en is gesproken over of het reëel is of een bepaald percentage als onvoorzien zou
29 mogen worden berekend. Er lopen enkele grote claims, waarvoor de kosten niet berekend kunnen
30 worden. Er zijn ook discussies met claimanten die vinden dat men 20% dient te krijgen. SPI en CJO
31 zijn ermee akkoord gegaan dat de posten onvoorzien zijn berekend op de genoemde bedragen. Er
32 hangt nu €500.000 in de lucht, waarvan men niet weet waar het geld terecht zal gaan komen.

33
34 De heer Staal wijst erop dat het uitkeringsvermogen individuen in het reglement staat als 90% van het
35 totale vermogen. Er zou maximaal 18% voor collectieve doelen gereserveerd. Hij denkt dat het
36 mogelijk is dat er een vierde ronde moet komen van €200 per portie. SIM moet tot 18% voor de
37 collectieve houden en dit is meer dan 20%.

38
39 De heer Koekoek wijst erop dat met de accountants dit alles zo goed mogelijk is becijferd. Hij stelt
40 voor dat de heer Staal een onderbouwd verhaal bij SIM indient. Dan kan SIM daarop reageren via de
41 accountants.

42
43 De voorzitter wil op de hoogte worden gebracht of er gelden zijn geretourneerd en of er geld
44 overblijft.

45
46 De heer Israel wijst erop dat alle betalingen die retour komen, opnieuw worden aangeboden. De SIM
47 zal op de hoogte worden gehouden van eventuele ontwikkelingen.

48 De heren Koekoek en Staal zullen deze zaak onderling nogmaals bespreken.

49
50 **6. Reeds behandeld**

51
52 **7. Marginale toetsing door SMO van Kamer II en Kamer III**

53 De heer Staal vraagt of er regels zijn voor marginale toetsing.

1 De heer Ensel wijst erop dat het gaat om hoofdlijnen en niet om details te bekijken.

2
3 Mevrouw Spier geeft als voorbeeld de aanvragen van Jahav, waarbij wordt gekeken of een kibboets
4 een non-profit organisatie is. Dat gaat dus om een hoofdlijn die gaat worden gevolgd.

5
6 De marginale toets wordt uitgevoerd door de aanwezigheid van SMO-bestuurders bij de vergaderingen
7 van de Kamers. Ook als het om betalingen gaat, ofschoon de toets al heeft plaatsgevonden, kan het dan
8 nogmaals plaatsvinden.

9 10 **8. Voortgang Kamer II**

11 De heer Gelber meldt de weekendvergadering van Kamer II. Hij spreekt zijn zorg uit over de
12 voortgang van beoordeling van de aanvragen, die meer tijd neemt dan werd gedacht. Niet duidelijk is
13 of de datum van 1 april wordt gehaald. Er is inmiddels wel een tijdelijke kracht op het Bureau
14 ingeschakeld.

15
16 De heer Israel wijst erop dat een deel van de problematiek bij het Bureau ligt, maar de termijn zal
17 misschien met een aantal weken worden overschreden. Hij vindt het ook zorgelijk dat de capaciteit
18 van het Bureau niet voldoet. Ook de Kamer werkt soms nog te zorgvuldig en te weinig met
19 hamerstukken, want ondanks adviezen van het Bureau discussieert de Kamer vaak te lang. De
20 voorzitter van Kamer II is het met hem eens.

21 22 **9. Voortgang Kamer III**

23 Mevrouw Spier doet kort verslag van de vergadering van november 2003. Er was een kort gesprek
24 voorafgaand aan de vergadering met de heer Wentink van de ambassade. Het is een lange vergadering
25 geweest. Het loopt redelijk goed, maar het duurt ook erg lang net als bij Kamer II. Er zijn nu drie
26 weken achter elkaar vergaderingen gepland. Er zijn vijf projecten besproken. Men heeft kort
27 gesproken over het conflict met SPI.

28
29 De voorzitter doet kort verslag van zijn aanwezigheid bij de vergadering op 1 januari 2004. Op het
30 laatste moment is besloten dat hij bij die vergadering aanwezig zou zijn. Het is een uitermate
31 onverkwikkelijke ervaring geworden, waarbij het vooral ging of Jahav wel of niet mee zou doen met
32 Kamer III.

33 Voorafgaand aan de vergadering sprak hij met de voorzitter van Kamer III over Jahav. Zij deelde
34 mede dat Jahav zou aanzitten maar niet zou meestemmen. Pas op 18 januari zal SPI hierover beslissen.
35 Tijdens de vergadering is hierover een misverstand ontstaan. Hij kreeg de indruk dat Jahav wel
36 aanwezig was, maar zonder stemrecht. Hij hoorde dit echter in vertaling. Degene die de tekst in het
37 Ivriet hebben gehoord, menen dat is gezegd dat Jahav wel stemrecht zou hebben. Nadat de voorzitter
38 de positie van SMO had gemeld, heeft een aantal leden van de Kamer hem bijzonder onheus bejegend.
39 Hij heeft daar kennis van genomen maar is er niet verder op ingegaan. Bij de rondvraag heeft de
40 voorzitter gemeld dat hij tevreden was dat Jahav er bij zat en ook stemrecht heeft gekregen. Er wordt
41 contentieus gewerkt, men gaat inhoudelijk in op de kwaliteit van de aanvragen.

42
43 De heer Israel meldt dat heden een e-mail is binnengekomen van de Kamervoorzitter dat zij het niet
44 eens is met de woorden van de SMO-voorzitter. Het gesprek met de heer Herschel heeft nog niet
45 plaatsgevonden.

46
47 De heer Yannay licht toe dat de heer Herschl al meerdere malen voor een gesprek is uitgenodigd. Hij
48 heeft steeds gezegd dat hij het gesprek wilde in aanwezigheid van de heer Van der Heijden of
49 mevrouw Spier.

50
51 De heer Staal merkt op dat de heer Herschl beslag wil laten leggen op de SMO-gelden van de
52 collectieven.

53 SPI wil de heer Herschl wel toelaten, maar zou nog een brief moeten schrijven.

1 **10. Begroting 2004**

2 Mevrouw Dekker meldt dat de SG de begroting 2004 per heden heeft goedgekeurd. Er is hedenmiddag
3 tevens gesproken over beëindiging van het overheidstoezicht per eind 2004.
4

5 **11. Rondvraag.**

6 De heer Gelber vraagt naar de plaatsing van een advertentie over de tweede ronde collectieve gelden.

7 De heer Israel zal hier z.s.m. aandacht aan besteden.

8 De heer Gelber wijst op het artikel in het NIW over de afronding van de individuele uitkeringen. SMO
9 zou een breder verhaal moeten publiceren in het NIW.

10
11 De heer Israel wijst erop dat NIW heeft gevraagd naar het totaal aantal porties en het uitgekeerde
12 totaal is. Hierop is concreet geantwoord.
13

14 Mevrouw Spier vraagt hoe ver de procedure is over af te handelen bezwaren en procedures. Zij wil
15 graag uitspraak van Loonstein hebben.

16 De heer Ensel meldt dat hij de uitspraak inmiddels in huis heeft. De rechtbank vond de
17 afwijzingsgrond niet voldoende. Het ministerie van VWS zal hiervoor opdraaien..
18

19 Mevrouw Dekker heeft inmiddels een aantal mensen gesproken over controle op meerjarige doorloop
20 van de uitkeringen en over de beroepsprocedures. Het voorlopig advies van de landsadvocaat luidt dat
21 de ZBO officieel blijft bestaan, maar wel kan worden ontmanteld zonder toezicht van de overheid. Het
22 bestuursorgaan moet eigenlijk blijven bestaan. Het conceptantwoord van de landsadvocaat is niet per
23 se het uiteindelijke antwoord. Zij onderzoekt nog verdere mogelijkheden en zal het SMO-bestuur op
24 de hoogte houden voor de volgende vergadering met een aantal discussiepunten. Alle hiermee verband
25 houdende punten worden eveneens geagendeerd.

26 Mevrouw Dekker wil spreken over financiële reserveringen van beroepsprocedures. Dit wordt
27 geagendeerd voor de volgende vergadering.
28

29 De heer Staal meent dat als het overheidstoezicht ophoudt, hij niet langer SMO-bestuurder wil blijven.
30

31 De heer Koekoek vraagt welke bestuurder contact zou houden met SIM i.v.m. archivering. Dit is de
32 heer Gelber.
33

34 De heer Koekoek wil spreken over eventuele kosten voor faciliteiten t.b.v. SIM-vergaderingen door
35 SMO.
36

37 De voorzitter sluit de vergadering om 23.00 uur onder dankzegging

Besluitenlijst n.a.v. de SMO-bestuursvergadering d.d. 12 januari 2004

1. Het verslag wordt met enkele wijzigingen vastgesteld
2. Het bestuur besluit het SPI niet te gebruiken als uitvoeringsorganisatie voor werkzaamheden van Kamer III. De uitvoering zal dan per 31 januari 2003 worden opgezegd.
De heer Yannay geeft geen mening over dit onderwerp.
3. Er wordt afgesproken dat een brief aan de SPI zal worden gestuurd waarin het besluit van de SMO (zie 2) wordt medegedeeld. Er zal een kopie naar de voorzitter van Kamer III worden gestuurd.